

02 I 104

U

REDEUNTE
AUGUSTI CONJUGII MEMORIA,
RECTOR *(3. Leistung)*
ILLISTRIS AD SALAM AUGUSTEI
LECTIONES
IMPOSTERUM PUBLICE. PRIVATIMOVE TRA-
CTANDAS
INTIMAT,
SIMULQVE
AD AUDIENDUM
ORATORIÆ PROFESSOREM,
DE
LIBERTATE STUDIOSORUM
d. 23. Nov. M DC LXXIV.
PUBLICE DISSERENTEM,
DECENTER INVITAT.

LEUCOPETRÆ,
Excudebat JOHANNES Gruhl.

02 I 104

Ostqvam AUGU-

STISSIMUS NUTRITIUS

Noster conspicuam eruditio-
nis sedem in hac ipsa Leuco-
petra munificentissimè fun-
davit, eam simul, & docenti-
bus & discentibus, insinuavit
Gratiæ & Amoris tesseram,
ut, qvoniam die 23. Novem-
bris A. 1647. cum Serenissima,

(nunc Beatissima) sua CONJUGE fuisset copulatus,
hæc imposterum dies, intimandis solenniter Lectioni-
bus inserviret, habitâqve in Procerum Confessu Ora-
tione, tûm pro Salute CONJUGII AUGUSTI,
tûm pro incremento Gymnasii, ardentissima ad DE-
UM vota effunderentur.. Cùm igitur ante annum
circa hoc ipsum tempus fama ad nos perferretur, na-
tam esse Sereniss. JOHANNI ADOLPHO Filiam;
hæc Oratori subnascebatur dicendi materia, ut, qvan-
do AUGUSTI CONJUGII memoria facile declararet,
sicut Eberhardus Würtenbergensis Dux, Aca-
demiae Tubingensis Fundator, Studiosos vocasset fili-
os; (*Lans. de Acad. p. 44.*) ita OPTIMUM AUGU-
STUM nostrum, singulos AUGUSTEI Cives pro
filiis velle agnoscere; omnes etiam in hoc Musarum

A 2

Domi-

Domicilio degentes illarum præcipue Virtutum eligerent studium, qvæ tanto P A R E N T I essent acceptissimæ, & ante omnia minoris hujus PRINCIPISSÆ indolem, suis actionibus sedulò exprimerent. Et verò DEum veneramur ex toto pectore, qvod non sine fructu hanc ipsam adhortationem fuisse adhibitam anni præterlabentis spatium declaravit. Si enim merum in agro nostro triticum producere non potuimus; nobis tamen gratulamur, mera ibidem non succrevisse zizania. Atqve si aliquos transversos egit, nescio qvibus argumentis præsumpta libertas, seu ut rectius loqvar, peccandi licentia; aliorum vicissim laudabilis hæc fuit industria, ut in Lectionibus publicis sedulos, privatim attentos, in perorando industrios, in disputando excitatos, in repetendo nunquam lassos se præbuerint. Equidem si variorum hinc inde censuras excutiamus, qvibus præ cæteris laborare videtur Gymnasium nostrum, intempestivis istis Judicibus insurrari velimus, qvod habet Epictetus in suo Compendio cap. 65. Unaq' vñque res duas habet ansas: unam tolerabilem, alteram intolerabilem. Ergo si frater injuriam fecerit, non eâ prehende, qvâ facit injuriam: ea enim ejus ansa non est tolerabilis; sed illinc potius: esse fratrem, esse simul educatum. Sic prehendes rem, qvâ est tolerabilis. Certè enim habemus in Auditorum nostrorum numero duplicem ansam: ast bonam ac tolerabilem, pauci sunt, qui velint arripere; omnes uno impetu in partem intolerabilem provolare conantur. Pone intimari Orationes, freqventari Disputationes, ingeminari Exercitia, esse Auditores, qui scribendo & loquendo suam testentur sedulitatem; imò jam reperiri in publicis officiis Viros insigni eruditione præditos,

præditos, qvi fidelem Professorum nostrorum informationem satis splendidè deprædicent: Qvis ad talia oculum deflectit? Qvis exhaustos pro salute Juventutis labores, qvis adhibitam Juvenum industriam vel minimo dignatur præconio? Qvis recommendationem, alibi satis liberaliter profusam, nostris etiam subfelliis audet commodare? Qvod si verò qvis è fece Auditorum, bibendo, clamando, turbas ciendo suum ordinem prostituat, (qvæ tamen exempla hactenus a deo copiosa non fuerunt) DEus bone, qvanta ubique universi nostri Collegii execratio! qvantæ querelæ! qvantæ comminationes! qvantæ indignationes! Sanè qvæ adversus Leges ausu temerariō admittuntur, nemo nostrū est, qvi probet, aut impunita relinqui cupiat; qvin potius & publicæ nostræ & privatæ admonitiones satis declarant, qvantum his faveamus prævaricationibus: imo qvantū rogamus, velint suō discessu cœtum purgare, qvibus impossibile est animum à vitiorum excrementis reddere puriorem. Interim hoc à Censoribus vehementer rogamus, nolint, qvi in delictis sunt Lyncei, in rebus laudabiliter gestis esse talpæ; aut qvi tantâ promptitudine arripiunt anfam intollerabilem, penitus intactam dimittere anfam tolerabiliore. Nam si in omnibus Vitæ conditionibus ac societatibus, mala bonis mixta plenam perfectionem impediunt, cur apud nos desiderant Civitatem Platonicam? Qui si hic essent, nostriqve loco experientur, qvām sæpè optima informantis ac adhortantis intentio, vel nullum, vel exiguum, vel tamen minus plenum fortiretur eventum, aliter de nostro officio sentire inciperent. Sed valeant, qvi suam nobis benevolentiam, subtra-

subtrahunt. Nos qvemadmodum OPTIMI NUTRITII Clementissimam Voluntatem usq; ad hunc temporis articulum abundè sumus experti ; sic neglectis maleferiatorum judiciis, in sola hac Gratia acquiescentes, qvod nostri est offici, sedulò conamur explere. Eumq; in finem Lectiones anniversarias denuò publicæ Luci exponimus, ut , qvi curæ nostræ commissi sunt, è tanta rerum necessariarum copia intelligant , qvām exigua , imò qvām nulla temporis particula, otio, Baccho, rixis & libidinibus sit relicta , qvantamq; habeant causam curis suis & cogitationibus in honesta Literarum studia perpetuò incumbendi. Qvin etiam paternè hortamur omnes, velint ad finem respicere , qvem studiis suis habent præfixum . Sic malevolos inimicorum sermones, iniqua extraneorum judicia , & qvicqvid canum instar latratibus suis molestum esse cupit, non modò contemnere , sed nobilissimo etiam victoriæ genere, discent superare . Chemnitius; Præclarissimus superioris Seculi Theologus, qvoties aliorum sermonibus pungebatur, hoc regerebat Augustini : *Qvisq; volens detrahit famæ meæ, nolens addit mercedi meæ : nec malam conscientiam sanat præconium laudantis, nec bonam vulnerat opprobrium convitiantis.* Spizel. *Templ. Hon. p.s.* Date operam Virtuti, sic refutantur censuræ : Sic qvemadmodum Furnerius *Geograph. lib. 4. cap. 44.* de Palatio Arausionensi Hagæ Comitis conspicuo prædicat , ex ejusmodi trabibus esse construetum, qvibus nullæ aranearum telæ possint adhærere ; vestris studiorum structuris araneæ qvidem insultare, sed nullas telas constanter poterunt annexere. Sic vestram facietis inscriptionem Bibliothecæ Cesenatis in Italia :

in Italia: *ELEPHAS INDUS* h. e. homo virtutum,
eruditio[n]isq[ue] robore instructus, NON CURAT
CULICEM h. e. hominem ultra verba vana & ina-
nia non sapientem. *vid. Chyraei delic. p. 348.* Sed fatis
admonitionum. Pergimus jam ad Ordinem Lecti-
onum.

DEo Duce & Auspice,
PROFESSOR THEOLOGIÆ

Expertus, CURSUM DIDACTICUM, aut PO-
SITIVUM, singulis *Compendii Hutteriani* Articulis
multoties, repetitionis vice, absolutis & fideliter
inculcatis, habitu in Animis *Auditorum* donari, dua-
bus Lectionibus, more ha[ec]tenus consuetô, unam sem-
per *Loci Theologici* expositionem interseret.

Ex eo CURSUS HISTORICUS, cum in singulis
Seculis operosior uberiorq[ue] doctrina occurrat, inter-
pellari cœpit, committiq[ue] adeò, ut, 'dum *Junioribus* &
Tyronibus consulitur, nondum ad aliud, qvâm, qvod
jam antehac promissum fuit, III. SECULUM adi-
tus pateat. Ubi, qvemadmodum & qvæ *Ecclesiae* cum
iisdem, qvales jam ante inruerant, *Ethnicis*, *Hæreticis*, *Ju-
dæis*, res fuerit, qvi & qvô æstu *Tyrannorum* in eam furor
incubuerit, qvinam Doctores, & qvomodo pro asse-
renda Veritate cum pugnaverint cœlitus, tum occu-
bue-

buerint, animadvertisit. Videbitur tamen, utrum
IV. SECULUM, decursō annō, pervolvi atqve
pervolutari possit. Pacetum ab Exteris Hostibus Ec-
clesiæ aliquantū redditā, intestinum bellum eò acri-
us excrevit. Divinitatem enim Christi Arius, Alexandri-
nus Presbyter, majore, qvām ullus ante ipsum Hæreti-
cus, neqvitā & versutiā impugnatum ibat. Repres-
sus autem est auctoritate Synodi Oecumenicæ Primæ, qvam
in Nicæam, Urbem Bythiniaæ, coire jusserrat Constantinus Ma-
gnus. Ea præter Symbolum, qvō Confessio Fidei edeba-
tur, Canones XX. gubernationem Ecclesiæ, ritus & dis-
ciplinam concernentes, condidit. Porro, qvum Ma-
cedonius Spiritū Sancti Divinitatem negâisset, jussu Theodosii
Magni coacta est Constantinopoli Synodus Oecumenica Secunda,
qvæ Symbolo necessariam de Spiritu Sancto & aliis dogma-
tibus declarationem adjecit. Divinitate ita cum Filii,
tum Spiritū Sancti à vaferimis Hostibus in dubium vo-
catâ, qvām scitè, qvām eruditè, qvām graviter à Dodo-
ribus, qvos sanè præclaros ea ætas tulit, adserta eadem
fuerit, sciri dabitur.

CURSUS EXEGETICUS, sub comitatu CONCI-
ONATORII, distinctè tamen incedentis, commodi-
us, DEO Auctore & Statore, atqve felicius expediri
poterit, postqvam, hōc ipsō adhuc annō, grande Ec-
clesiæ & Augustei Columen, DN. D. Johannes Olearius,
Theologiam Exegeticam, cuius Isagogen ordine seqventia
Summa, Monita, Exempla accuratâ methodô exhibentur,
publico bono in lucem emisit. Vestigia tām splen-
dida sectari licet, liber.

JURIS.

JURISPRUDENTIÆ PRO-
FESSOR

IN explicatione Institutionum
Imperialium ea, qvâ haetenus u-
sus est methodô singulis Martis,
Jovis, & Saturni diebus ab hora
octava matutina ad nonam per-
get, & cum hoc anno integros
quatuor non absolvere potuerit
Libros, in id sedulò incumbet, ut
ad minimum ineunte Vere novæ
possint incipi lectoræ, imprimis
si præsentibus novis Justinianeis
tum temporis vernæ quoq; acce-
dant Auditores, & cum cœtu au-
dientium Doctoris insimul studi-
um excitetur.

JOHANN JOACHIM Hager /
Medicinæ D. & P. P.
Die Lunæ hor. pom. 2. in Schematistico do-
B cen-

cendi genere, quo B.D. Mœbius in Epitome Institutionum Medicinæ usus est, perget.

Die verò Jovis hor. postmeridiem 2. Synopsin Anthropologicam Sperlingii qvoad ψυχολογίαν & Σωματολογίαν ventilabit.

Privatum Collegium Physicum variis experimentis illustratum adornabit.

Præterea, in defectu Cadaverum humanorum, Zootomiam durante hyemali spacio, his, qvibus curæ cordiqve Τὸ γνῶθι σεαυτὸν, sedulò ἐνχειρήσαι excolet.

IN PHILOSOPHICIS ET PHILOLOGICIS
M. JOACHIMUS LEISTENI-
ÜS, AUGUSTEI RECTOR & P. P.

Feriæ secundæ & tertiæ hora IX. in afferenda memoria rerum, qvæ, devoluto ad Romanos Germanosqve axiomate Monarchico, in orbe terrarum gestæ sunt, operam suam locabit, variaqve Virtutum & Vitiorum exempla ante Auditorum suorum oculos statuet, ut constet, quid fugere omnino, quid magno studio se&tari dece-

deceat mortales, qvi ad vitæ præsentis felicitatem, & venturi seculi beatitudinem aspirare discipiunt.

Feria qvarta, eâdem horâ, Logisticam, methodicè olim ab ipso conscriptam, explicabit, notis & exemplis illustrabit, simulq; ad Arithmeticam Rabdologicam Illustris Neperi Auditores manuducet: Qvâ absolutâ, faciem Cœli & Terræ ope Sphæræ materialis exprimere sustinebit.

Feriæ qvintæ & sextæ horâ I. pomeridianâ, in Doctrina Temporum tradenda occupabitur, ejusq; partem Generalem tabulis Synopticis exhibebit; Specialem verò ita tractabit, ut singulæ Epochæ singulis Syllogismis statuminentur, & dubia, qvæ præmissarum certitudini obstare videntur, discutiantur.

Privatim verò non solum telam, qvam jam exorsus est, cooperante DEo pertexere annitetur, verùm etiam aliis in rebus, & cum primis in Horographicis & Astronomicis desiderium Studiosæ juventutis absolve-re allaborabit.

M. CHRISTIANUS Weise/ Politices , Eloquentiæ & Poë-seos Prof. Publ.

In Politicis

Die Lunæ, Martis, Jovis ac Veneris hor. III.
B 2 Politi-

Politicam hactenus in thesi explicatam, per controversias illustrabit; illisq; tum in ordinariis Disputationibus publicè, tum in exercitio, qvod privatim continuabitur, lucem fenerabitur ulteriore.

Privatis auditoribus post absolutam Notitiam Imperii, Principum Germaniæ statum distinctim enarrabit.

In Oratoriis & Poëticis

Publicè ad diem Martis hor. I. & Saturni hor. IX. exercitia solutæ Poëseos (sic enim merito appellantur Inscriptiones) exemplis è politiore historia petitis recommendabit.

Privatum, quæ in Collegiis, tum Epistolico, tum Oratorio inchoata sunt, novis subinde materiis explicabit. Provectioribus manuductionem ad Locos Communes Oratorio-Politicos porrò subministrabit: excerptisq;ve hactenus Chytræi delitiis, Exegeſin Genealogiarum Rittershusianarum percurret: Inde Scriptores Historiæ Augustæ, ad Oratorium & Politicam accommodabit.

Poësin Germanicam, ubi novus annus longiores dies indulferit, veteri methodo ad nova exempla revocabit. Ac de cætero omnia aget, quæ hactenus non neglexit.

M. JOHANNES Holderrieder/
Ling. Ebr. & Ethic. P. P.

In Ebraicis

C L. Schickardi aureas Regulas singulis diebus Lunæ hor. I. Jovis verò & Saturni hor. II X. in gratiam incipientium denuò explicabit, qvia tamen Auditorum ætas & profectus rarò sunt æqvales, in gratiam proiectiorum, ne laborem hunc fastidiant, analysin tum ex תַּלְיִן tum ex בְּרָאשֵׁי Grammatico- Philologicam juxta statuta Nutritii Serenissimi subjiciet, usumq' ve Ebraismi monstrabit, varias etiam materias Philologicas, de genuina literarum & punctorum vocalium antiquitate, de divisionibus V. T., de Versione L X X. viralis; de תְּرַגּוֹמִים f. Paraphrasibus Chaldaicis, item de קְרִיּה ejusq' ve Auctoris, de & קְמֻטְרִיא speciebus קְבָלָה de כתיב multisq'; aliis, qvæ Ebraicæ Lingvæ Studio cognitu necessariæ erunt, בְּעֵה tironibus proponet.

In Ethicis

Prolegomena Philosophiæ Moralis Itteri, qvam

B 3

non

non ita pridem Auditorum rogatu de novo inchoavit, absolvit, atq; ad doctrinam illam nobilissimam de Summo hominis Bono, eâ, qvâ cæpit methodô, progredietur , ita qvidem , ut difficiliores qvæstiones in Theologia & Jure usum, aliquem habentes dictatis complectatur.

Privatum in Collegio Ebraico , nisi Auditorum constantiâ & assiduitate destituatur, perget, atq; propediem tam Ethicum qvâm Ebraicum desiderantibus instituet.

Studiosorum deniq;ve commodum in privatis & publicis Disputationibus promovere omni studio allaborabit.

M. JOHANNES Riemer Logicæ
& Primæ Philosophiæ Prof.
Publ.

P U B L I C E

Die Lunæ & Martis hora VIII.

E xplicatis haetenus prioribus Logicæ & Metaphysicæ partibus, iisdemq;ve consuetâ methodô absolutis, nobilissimum ac aureum. *Analyticæ* opus ex clarissimis fontibus Aristotelicis propediem haurire auspiciabitur, ita, ut, exceptis primò in calamus præceptis, sub unaq;vaq; lectione, exem-

exemplorum loco, Dictum Biblicum,
aut Legem è Corpore, certasq; propositi-
ones morales non sine peculiari & præ-
meditato studio Logicè resolvat.

Die Mercurii & Jovis iisdem horis

Pneumaticam seu jucundissimam illam de Spiritu
scientiam, partis Metaphysicæ specialis
partem haud impari conatu inculcabit;
de qva succisa qvædam & accurata ha-
ctenus elaborata est *Synopsis* mox auditio-
rum albo publicè & fideliter communi-
canda. Cui non obscuram lucem fœne-
rabitur singulare de anima negotium.

Die Veneris peractis Sacris

Exercitium Disputatorium per Theses ex omnibus elab-
oratis septimanæ lectionibus collectas, sine
hiatu continuabit.

Die Saturni

Dannhaueri Hermeneuticam, cujusq; facultatis Studio fo-
perqvam necessariam ordine semel insti-
tuto ad metam perducere unicè allabo-
rabit.

PRIVATIM

Methodus disputandi, cum fasciculo sophisma-
tum, cupidum auditorem expectat. Sic-
ut & aliis officii partibus ad singula civi-
um desideria se minimè defuturum can-
didè pollicetur.

PRO-

PROFESSOR LATINÆ & GRÆCÆLINGVÆ

QVæ publicè & privatim docturus sit, suo tempore, cùm rite vocatus huc accesserit, & vacantem sedem Dn. Prædecessoris sui occupaverit, intimabit. Interim vi-ces ejus supplebunt, in Latio quidem ser-mone Rector & Oratoriæ Professor, in Græcis autem Primæ Philosophiæ Pro-fessor.

HIc itaq; is cursus est, qvi, qvemadmodum de promptissima Professorum voluntate nihil non pollicetur, ita etiam Auditoribus pa-rem auscultandi proficiendiq; voluntatem videtur imperare. Nos interim rogamus DEum, dignetur spem hoc iterum anno conceptam felici eventu exhilarare; ne vel minima felicitatis pars, tum AUGUSTISSIMO AUGUSTO, omnibusq; AUGUSTI NOMINIS ac OMNIS HÆREDIBUS; tum Inlyto huic AUGUSTEO minuatur ac deficiat: Qvin potius aurea Pax ditionibus nostris incumbens, Musas qvoq; reddat ad qvamvis sedu-litatem expeditiores. Hoc vovemus, Hoc preca-mur, Hoc ut DEus perficiat, geminatis ab Eo votis contendimus. P.P. d. 22. Novembr. M DC LXXIV.

• * •
* * *

02 I 104

VDMZ

041

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-548612-p0020-4

DFG

Farbkarte #13

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

U
VTE
GII MEMORIA,
OR (3. Leistung)
LAM AUGUSTEI
ONES
PRIVATIMQVE TRA-
AS
MAT,
VE
NDUM
OFESSIONEM,
UDIOSORUM
OC LXXIV.
ERENTEM,
NVITAT.
TRAË,
NNES Grubl.